

Никола Вапцаров

За силно впечатлителните
вход забранен!

В тропика нощта припада изведнъж. Почти без здрач припада тук нощта. След дневните горещини, след работата Александрия едва сега започва да живее. Едва сега започва да шуми извън пристанището, извън грохота на доковете, извън глухия животински вой на хамалите. Не говоря за шума на лимузинните клаксони или за смеха на онзи сър, който за минута спря колата си пред трамвая и погъделичка под брадичката една прекрасна метреса. А за онези, чието тежко дишане аз чувам през стените. За хората, които спят като заклани в твърдите легла и ръмжат в съня си. И за другите. Те имат няколко пиастра в джоба си и не искат да изпуснат малкото зрънце на радост, което им дава животът, пък макар и било то гнило зрънце.

Искате ли да ви заведе при тях? Искате ли да ви заведе в Тартюша?

Впрочем аз и без ваше позволение там ще ви заведе.

Какво ще правим в музеите? Има ли смисъл да изпуснем живия живот заради тях? Някога и без това ще има музей за този живот. И на вратите му ще виси табелка: *За силно впечатлителните – вход забранен!*

Кварталът Тартюш започва вдясно от главната улица, която съединява центъра на града с пристанището. Добър стратегически пункт. Той поглъща тълпата от центъра и хората, които са пътували седмици и идат от далечни земи. От началото – непосредствено до главната улица – всъщност няма нищо необикновено. Тук-таме на вторите етажи до прозорците стоят жени с бели рокли. Деколтетата им са открити с чувство на мярка. Това са момичетата, които може би са мечтали да станат кинозвезди или най-малкото прочути балерини. Те са минали през баровете и кабаретата, но още при първата микроскопична бръчка около устните са били благоразумни да се отдръпнат. Там животът е труден. От десет вечерта до пет сутринта ще трябва да висиш по масите, да се прозвяваш зад напарфюмираната кърпичка и да се усмихваш. После ще те прехвърлят към пристанищните барове и на края ще стигнеш до най-задънените улици на Тартюша. А тук животът все пак не е толкова лош. Клиентелата е определена: корабни капитани и механици, някои не особено процъфтял търговец, някой екскурзиант, зажаднял за евтина авантюра, някой нов чиновник в параходна компания, преместен от Сингапур или Марсилия... Въобще хора, които плащат честно и не правят скандали.

Някои от тези момичета не са скъсали с мечтата „някога да заживеят по-друг живот“. Ако вдигнете възглавниците им, не се учудвайте, ако намерите някое томче от *Алфред де Мюсе* или *Шатобриан*. Веднъж дори заради Мюсе се случва една история. Аз, ако искате да

знаете, много не ѝ вярвам, но все пак мога да ви я разкажа.

Момичето се казвало Лиза. Било хубаво момиче. Особена при синя светлина, с каквато често тези момичета осветяват стаите си, за да изглеждат хубави. Една вечер при него влязъл човек с малко тромава походка и с ръце, които не знаят къде да се дьнат.

– Заповядайте – казало момичето на английски и му предложило цигара. Да предразположиш човека е цяло изкуство и Лиза го владеела.

Човекът поклатил отрицателно глава.

– Тогава може би ликьор?

Човекът пак отказал.

– Мисля, че господинът бърза повече, отколкото в такива случаи се бърза.

Човекът се усмихнал виновно и съвсем се объркал.

– Вие сте французайка, нали?

– Да.

– Тогава, по-добре да говорим на френски.

– Както обичате. Вие американец ли сте?

– Да, американец.

На момичето станало интересно. То искало да види този новак на обикновена светлина.

– Искате ли да запаля другата лампа?

– Не, не искам. Така е чудесно.

– О, сигурно господинът е много уморен и иска да си легне. Заповядайте.

– Собствено аз сега и не мисля да лягам. Но кажете ми: вие как стигнахте дотук?

Момичето се разсърдило. То не обичало да бъркат в раната му.

– За това ли сте дошли? – казало злобничко. Човекът се усмихнал горчиво и смотолевил:

– Но, моля ви се, аз ще си платя за визитата... Тогава Лиза побесняла:

– Вървете си веднага! Не ми трябват вашите долари, чувате ли! Веднага се махайте! Но чакайте да видя поне мутрата ви. Свиня! – И светнала другата лампа.

Американецът съвсем се объркал.

Момичето легнало в леглото, опънало предизвикателно бедрата си и продължавало да ругае. После наместило възглавницата по-удобно и заплакало. Това е началото на тази сантиментална история. Показало се едно томче на Мюсе. Американецът го видял и запелтечил:

– Ама вие какво?... Мюсе? Та вие... Извинете, аз...

Но момичето го прогонило.

На другия ден той пак дошъл. Но съвсем друг – един такъв – светнал. Оказало се, че бил професор по литература в някакъв университет в Америка. И не бил стар. Не бил в никой случай повече от четиридесет години. А американците на тази възраст се държат.

После е ясно – оженили се.

Това е то, историята, която исках да ви разкажа. Собствено, ако искате да знаете, и аз много не ѝ вярвам.

И после този шанс за другите лизи е по-малък сто пъти, отколкото да си вземат един билет и да спечелят от държавната лотария.

КРАЙ

© Никола Вапцаров

Източник: Словото

Набиране: Мартин Митов

Издание: Никола Вапцаров. Съчинения, „Български писател“, С. 1979, под редакцията на Бойка Вапцарова

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11399>]